

Năm học 2017 – 2018

Môn thi: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 120 phút

Phần I: Đọc hiểu (4,0 điểm)

Đọc khổ thơ sau và trả lời các câu hỏi:

*“Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng
Thấy một mặt trời trong lăng rất đỏ
Ngày ngày dòng người đi trong thương nhớ
Kết tràng hoa dâng bảy mươi chín mùa xuân”*

(Trích sách Ngữ văn 9, tập hai, trang 58)

Câu 1. (1,0 điểm). Khổ thơ trên trích trong bài thơ nào? Nêu tên tác giả của bài thơ ấy?

Nội dung chính của đoạn thơ trên là gì?

Câu 2. (1,0 điểm). Chỉ ra và phân tích ý nghĩa hình ảnh ẩn dụ trong hai câu thơ đầu.

Câu 3. (2,0 điểm). Em hãy viết đoạn văn (khoảng 200 từ) phát biểu cảm nhận của em về khổ thơ trên.

Phần II. Làm văn (6,0 điểm):

Phát biểu cảm nghĩ của em về nhân vật bé Thu trong truyện ngắn “*Chiếc lược ngà*” của Nguyễn Quang Sáng.

ĐÁP ÁN ĐỀ THI THỬ VÀO LỚP 10 MÔN NGỮ VĂN
PHÒNG GD&ĐT LÂM BÌNH

Câu	Hướng dẫn chấm	Điểm
Câu 1	- Đoạn thơ trên trích trong bài thơ <i>Viếng lăng Bác</i>. - Tác giả: Viễn Phương. - Nội dung chính: <i>Sự tôn kính của tác giả, của nhân dân đối với Bác khi đứng trước lăng Người:</i> - Hình ảnh ẩn dụ "mặt trời trong lăng" thể hiện sự tôn kính biết ơn của nhân dân đối với Bác - Hình ảnh dòng người thành một tràng hoa trước lăng. sự tôn kính, biết ơn tự hào của tác giả cũng như của dân tộc VN đối với Bác.	0,25 0,25 0,25 0,25
Câu 2	- Hình ảnh ẩn dụ trong khổ thơ trên là: <i>mặt trời trong lăng</i> - Phân tích ý nghĩa của hình ảnh ẩn dụ: Tác giả đã ca ngợi sự vĩ đại của Bác, công lao của Bác đối với non sông đất nước. Đồng thời thể hiện sự tôn kính, lòng biết ơn của nhân dân đối với Bác, niềm tin Bác sống mãi với non sông, đất nước ta.	0,5 0,5
Câu 3	a. Mở đoạn: Giới thiệu vị trí và nội dung chính của khổ thơ: Khổ thơ thứ 2 trong bài thơ <i>Viếng lăng Bác</i> của Viễn Phương. Đoạn thơ thể hiện sự tôn kính của tác giả, của nhân dân đối với Bác khi đứng trước lăng Người. b. Thân đoạn: Cảm nhận về nội dung và nghệ thuật đoạn thơ - Hình ảnh <i>mặt trời</i> trong câu thơ đầu là hình ảnh thực, trong câu thơ thứ hai "<i>mặt trời trong lăng</i>" là hình ảnh ẩn dụ chỉ Bác Hồ đang nằm trong lăng, thể hiện sự tôn kính biết ơn của nhân dân đối với Bác. - Hình ảnh ẩn dụ: "<i>Kết tràng hoa dâng bảy chín mùa xuân</i>" - <i>Kết tràng hoa</i>: Tô đậm thêm sự tôn kính, biết ơn tự hào của tác giả cũng như của dân tộc Việt Nam đối với Bác; <i>dâng bảy mươi chín mùa xuân</i> đã cho thấy được cuộc đời Bác đẹp như chính mùa xuân, bảy chín năm sống và cống hiến bảy chín mùa xuân tươi trẻ của cuộc đời cho sự nghiệp giải phóng nước nhà.	0, 25 0,5 0,25 0,5 0,25 0,25

	- Điệp ngữ “ngày ngày” được lặp lại hai lần trong khổ thơ đã thể hiện sự vĩnh cửu của Bác trong lòng người dân Việt. c. Kết đoạn: Khẳng định lại nội dung, nghệ thuật đoạn thơ.	
Làm văn	1. Mở bài: - Giới thiệu được tác giả, tác phẩm và nhân vật bé Thu với tài năng miêu tả tâm lý nhân vật. - Cảm nhận chung về nhân vật bé Thu.	0,5
	2. Thân bài: - Phân tích diễn biến tâm lý của nhân vật bé Thu - nhân vật chính của đoạn trích “Chiếc lược ngà” một cô bé hồn nhiên ngây thơ, có cá tính bướng bỉnh nhưng yêu thương ba sâu sắc.	0,5
	- Khái quát được cảnh ngộ của gia đình bé Thu, đất nước có chiến tranh, cha đi công tác khi Thu chưa đầy một tuổi, lớn lên em chưa một lần gặp ba được ba chăm sóc yêu thương, tình yêu Thu dành cho ba chỉ gửi trong tấm ảnh ba chụp chung cùng má.	0,5
	- Diễn biến tâm lý của bé Thu trước khi nhận anh Sáu là cha: + Yêu thương ba nhưng khi gặp anh Sáu, trước những hành động vội vã thái độ xúc động, nôn nóng của cha... Thu ngạc nhiên lạ lùng, sợ hãi và bỏ chạy....những hành động chứa đựng sự lảng tránh đó lại hoàn toàn phù hợp với tâm lý trẻ thơ bởi trong suy nghĩ của Thu anh Sáu là người đàn ông lạ lại có vết sẹo trên mặt già nua dễ sợ.	0,5
	+ Trong hai ngày sau đó Thu hoàn toàn lạnh lùng trước những cử chỉ đầy yêu thương của cha, nó cự tuyệt tiếng ba một cách quyết liệt trong những cảnh huống mời ba vào ăn cơm, xử lý nồi cơm sôi, và thái độ hất tung cái trứng cá trong bữa cơm... Từ cự tuyệt nó đã phản ứng mạnh mẽ....nó căm ghét cao độ người đàn ông mắt sẹo kia, nó tức giận, và khi bị đánh nó đã bỏ đi một cách bất cần.... đó là phản ứng tâm lý hoàn toàn tự nhiên của một đứa trẻ có cá tính mạnh mẽ... Hành động tưởng như vô lễ đáng trách của Thu lại hoàn toàn không đáng trách mà còn đáng thương, bởi em còn quá nhỏ chưa hiểu được những tình thế khắc nghiệt éo le của đời sống. Đằng sau những hành động ấy ẩn chứa cả tình yêu thương ba, sự kiêu hãnh của trẻ thơ về	0,5

	một tình yêu nguyên vẹn trong sáng mà Thu dành cho ba. - Diễn biến tâm lý của Thu khi nhận ba: + Sự thay đổi thái độ đến khó hiểu của Thu, không ương bướng mà buồn rầu nghĩ ngợi sâu xa, ánh mắt cử chỉ hành động của bé Thu như thể hiện sự ân hận, sự nuối tiếc, muốn nhận ba nhưng e ngại vì đã làm ba giận. + Tình yêu thương ba được bộc lộ hối hả ào ạt mãnh liệt khi anh Sáu nói “Thôi ba đi nghe con”. Tình yêu ấy kết đọng trong âm vang tiếng Ba trong những hành động vội vã: Chạy nhanh như con sóc, nhảy thót lên, hôn ba nó cùng khắp, trong lời ước nguyện mua cây lược, tiếng khóc nức nở...Đó là cuộc hội ngộ chia tay đầy xúc động, thiêng liêng đã tác động sâu sắc đến bác Ba, mọi người ... + Sự lý giải nguyên nhân việc hiểu lầm của bé Thu được tác giả thể hiện thật khéo léo đó là do vết sẹo trên mặt người ba khi hiểu ra sự thực Thu “nằm im lẩn lộn thở dài như người lớn”. Vết sẹo không chỉ gây ra nỗi đau về thể xác mà còn hẳn nên nỗi đau về tinh thần gây ra sự xa cách hiểu lầm giữa cha con bé Thu. Nhưng chiến tranh dù có tàn khốc bao nhiêu thì tình cảm cha con anh Sáu càng trở lên thiêng liêng sâu lắng. - Khẳng định lại vấn đề: Ngòi bút miêu tả tâm lý khắc họa tính cách nhân vật tinh tế thể hiện được ở bé Thu một cô bé hồn nhiên ngây thơ, mạnh mẽ cứng cỏi yêu ghét rạch ròi. Trong sự đối lập của hành động thái độ trước và sau khi nhận ba lại là sự nhất quán về tính cách về tình yêu thương ba sâu sắc. - Những năm tháng sống gắn bó với mảnh đất Nam Bộ, trái tim nhạy cảm, nhân hậu, am hiểu tâm lý của trẻ thơ đã giúp tác giả xây dựng thành công nhân vật bé Thu. - Suy nghĩ về đời sống tình cảm gia đình trong chiến tranh, trân trọng tình cảm gia đình trong cuộc sống hôm nay. 3. Kết bài: Khẳng định thành công, đồng thời bộc lộ ấn tượng sâu đậm nhất về nhân vật cũng như toàn bộ tác phẩm.	0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5
--	---	---